

# Obsah

|                                                                                                                                                           |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <i>Rupert z Deutzu</i>                                                                                                                                    |           |
| <b>Bůh je dobrý .....</b>                                                                                                                                 | <b>10</b> |
| <b>Úvod .....</b>                                                                                                                                         | <b>11</b> |
| 1. Rupert .....                                                                                                                                           | 11        |
| 2. Škola v Laonu .....                                                                                                                                    | 12        |
| 3. Tematika zla a vykoupení v Laonu .....                                                                                                                 | 14        |
| 4. Rupertovo vystoupení v diskuzi .....                                                                                                                   | 19        |
| 5. Závěr události .....                                                                                                                                   | 27        |
| 6. Tradice a modernost .....                                                                                                                              | 29        |
| <b>Poznámka vydavatele .....</b>                                                                                                                          | <b>32</b> |
| <b>O Boží vůli .....</b>                                                                                                                                  | <b>35</b> |
| Předmluva .....                                                                                                                                           | 35        |
| 1. Bezbožné a nesmyslné je následující rozlišení: jedna vůle zla, která schvaluje, jedna, která dopouští .....                                            | 36        |
| 2. Myšlení Boha je totéž, co Pavel nazývá Boží dobrota, trpělivost a velkomyslnost. Kromě toho, co znamená výraz: <i>Bůh je vydal touhám srdce?</i> ..... | 37        |
| 3. Bůh připouští zlo, i když je nechce, ale ne z donucení. ....                                                                                           | 38        |
| 4. Když Bůh někoho nechává v zatvrzelosti, nechce zlo, nýbrž ve své spravedlnosti chce trestat .....                                                      | 39        |
| 5. Některé potíže těch mudrlantů, kteří si libují ve slovních hříčkách a tvrdí, že Bůh chce zlo .....                                                     | 40        |
| 6. Podobné otázky o Boží vůli nevyvolává moudrá osoba. Diskutuje se o tom prostřednictvím příměru k hrnčíři a váze....                                    | 41        |
| 7. Bůh neudělal žádného tvora bez vášně a neřestí, protože taková přirozenost náleží jen jemu samému .....                                                | 43        |

8. Skrze podobenství učí, že neměnná věc nemohla být zplozena ani stvořena Bohem..... 44
9. Bůh chtěl udělat tvora, který by byl srovnatelný s ním, a učinil ho tím, že v Kristu spojil v jedno různé substance své plodivé schopnosti ..... 45
10. Je to argument ve prospěch všemohoucnosti, že Bůh vzal na sebe lidskou přirozenost, která by kromě něho na sebe nemohla vzít nic..... 46
11. Tento tvor Boží všemohoucnosti byl takový, že nemohl hřešit. Podobně jako všemohoucí Bůh nemůže konat zlo..... 47
12. Andělé nemají od přirozenosti neschopnost hřešit, ale dostali ji z milosti. Kromě toho, proč Bůh je neučinil upevněné, zatímco je tvořil nebo nicméně předtím, než přišlo zlo ..... 48
13. Vyvrací tělesnou bezbožnost, která pomocí sofismat tvrdí: důvodem, pro který Bůh stanovil Adamovi zákon, bylo to, že chtěl, aby se stal člověkem, který jej překročí..... 50
14. Bůh uložil člověku přikázání, aby ho učinil blaženým a opravdu žijícím: toto je Boží dobrota..... 51
15. Učí příměrem ke slunci, že se mýlí ti, kdo si myslí, že to bylo malé přikázání, nejíst plod ..... 52
16. Oním prvním přikázáním se požadovala víra, naděje a láska, v nichž je věčný život ..... 52
17. Přikázání bylo dost veliké vzhledem k plodům zahrady, protože tehdy nebylo nutné, aby bylo stanoveno jiné, a naopak tím jediným, ať bylo jakékoli, se mohlo prověřit, zda je Adam věrný, nebo proradný..... 53
18. Onen strom byl zakázán především kvůli tomu, že byl pěkný, a protože člověk již předtím začal dávat malou důležitost Bohu, tím snadněji by oklamal člověka ..... 54
19. Pomlouvají Boha ti, pro které není argumentem ve prospěch dobré vůle Boha, že vždycky zakazuje zlo ..... 56
20. Zákaz týkající se stromu života musel být dán člověku jiným způsobem než onen týkající se stromu poznání dobra a zla, protože by nastala smrt způsobená tímto a musel by se očekávat život působením onoho ..... 57
21. Jakou poslušnost chtěl Bůh, takovou uskutečnil v ukřižovaném Kristu, který pro nás zemřel..... 58

|                                                                                                                                                                                                            |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 22. Bůh nedovršíl to, co chtěl, prostřednictvím někoho jiného, nýbrž prostřednictvím sebe sama.....                                                                                                        | 59 |
| 23. Kdyby Bůh chtěl, aby se konalo zlo, jež by pak on sám opravil ve své slávě, nevzal by na sebe tělo a netrpěl by zadarmo, nýbrž aby splatil dluh .....                                                  | 60 |
| 24. Jako Bůh nedal nespravedlivě zhynout podstatě už zkaženého tvora, tak neodsoudil nespravedlivě zlo již předpokládané v budoucnosti člověka .....                                                       | 61 |
| 25. Co se nachází u proroka: <i>Já jsem Hospodin... působím pokoj a tvořím zlo</i> , to není řečeno o zlu hříchu, nýbrž o zlu soužení, které se mezi sebou liší stejně tak jako dělat a strpět .....       | 62 |
| 26. Nejsou omluvitelní ti, na které přijde soužení, jež vytváří Pán: protože Pán nechtěl, aby existovali ničemové, ani je takovými neučinil, ale protože byli takoví, použil je jako metly pro kázeň ..... | 63 |
| Závěr .....                                                                                                                                                                                                | 65 |

## **O Boží všemohoucnosti .....**

|                                                                                                                                                                   |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Úvod .....                                                                                                                                                        | 67 |
| 1. Boží všemohoucnost má dvě cesty, milosrdenství a pravdu, a dvě ruce, pravici a levici, jimiž potvrzuje Boží slávu .....                                        | 69 |
| 2. Protože se tvrdí, že Bůh nechce zlo, bezbožníci z toho odvozují, že prý není všemohoucí. A toto je důvod, kvůli němuž se pojednává také o všemohoucnosti ..... | 69 |
| 3. Počátek a příčina zlé vůle v dobrém tvoru byla nicota.....                                                                                                     | 70 |
| 4. Právě je poznání toho, kdo vyznává víru, uznáme-li, že zlo pochází z nicoty a směřuje do nicoty .....                                                          | 72 |
| 5. Tvor zlé vůle směřuje k nicotě dvěma způsoby: první je omylem nevědomosti, druhý je skrze lež zloby .....                                                      | 72 |
| 6. Dobrá vůle se nenachází přirozeně v člověku nebo v andělu, nýbrž je dána jako dar a milost Boha.....                                                           | 74 |
| 7. Bůh nedal všem tvorům dobrou vůli, a to ne proto, že by nechtěl nebo nemohl, nýbrž proto, že ji nepřijali.....                                                 | 75 |
| 8. Bůh nutně pracuje druhou rukou, totiž soudem, tam, kde se nachází srdce zvrácené a bez víry .....                                                              | 76 |
| 9. Slabá je námitka některých, že nikdo nemůže odolat Boží vůli. Spíše by se toto mělo mlčky předpokládat a být v pokoji..                                        | 78 |

|                                                                                                                                                                                                           |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 10. Nevěřící odporují Boží vůli, ale nepřemohou ji: spíše jsou přemoženi sami v sobě .....                                                                                                                | 79  |
| 11. Ukazuje, že jsou dvě cesty a ruce Boha, milosrdenství a soud, skrze zákon daný samým Bohem – dobýt město .....                                                                                        | 80  |
| 12. Je to Boží vůle, aby všichni přijali pokoj a byli spaseni; ti tvrdošíjní nesouhlasí, naopak odmítají Boží milosrdenství, i když je znají.....                                                         | 81  |
| 13. Bylo by lepší nepoznat pravdu než ji poznat a udržovat ji v nespravedlnosti .....                                                                                                                     | 83  |
| 14. Některým Pán pravdu neoznámil, a to nikoli proto, že chtěl, aby pokání nekonali, nýbrž proto, že předem věděl, že by právě pokání nekonali.....                                                       | 84  |
| 15. Učí a uvádí na příkladu Jozua, že Bůh je v každém případě všemohoucí, i když ne všichni přijímají mír, který nabízí: jen když útočí a zasahuje všechny .....                                          | 86  |
| 16. V praxi Písem se hlásá Boží všemohoucnost především, nakolik trestá hříšníky a ponižuje pyšné .....                                                                                                   | 87  |
| 17. Ruka milosrdenství je stejně obdivuhodná, ba dokonce ještě více než ruka soudu, promýšlí-li se opravdu do hloubky .....                                                                               | 88  |
| 18. Každý den se rodí špatní (lidé) vinou rodičů a ne proto, že Bůh chce zlo .....                                                                                                                        | 90  |
| 19. Kdo nesouhlasí s bezbožnou vychytralostí protivníků, je považován za prostoduchého a hrubého .....                                                                                                    | 91  |
| 20. Ti, kteří zastávají mínění, že Bůh chce zlo, se špatně hájí patronátem Augustina.....                                                                                                                 | 92  |
| 21. Falešně se připisuje Augustinovi věta „Bůh chce, aby se dělalo zlo“. Ledaže se nepřipojí „tím, že dopouští“, ano, aby byl konečně výrok úplný: „Bůh tím, že dopouští, chce, aby se konalo zlo.“ ..... | 94  |
| 22. Příklad Augustina učí, že je neprávem odsuzován ten, kdo přemýšlí správným způsobem, ať získal své učení odkudkoli .....                                                                              | 96  |
| 23. Odpůrci, aby hájili rozlišení, které o zlé vůli provedli, tvrdí, že protivníci jsou zčásti nepřímí, zčásti bezprostřední. Takovým způsobem upadají do ještě absurdnějšího omylu .....                 | 98  |
| 24. Bůh nechce, aby se konalo zlo, takže nedovoluje, aby se dělalo, nýbrž pouze nebrání, aby zla byla vykonána .....                                                                                      | 101 |

|                                                                                                                                                                                                                   |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 25. Tímtež způsobem, jakým otec rodiny dovolil odejít synovi, ale nechtěl, aby zahynul, tak Bůh dopustil, aby se spáchal hřích, ale z toho nevyplývá, že jej chtěl.....                                           | 102        |
| 26. Odpovídá pozdě na řečené výše, neboť zpočátku nevěděl, že protivníci převzali svůj názor od Augustina. Ale je to názor, který je třeba odmítnout jako vodu průzračného pramene znečištěnou špínou lázní ..... | 104        |
| 27. U Boha není nemožné žádné slovo: tím se rozumí žádné slovo, které v Písmech říká On, ne, co říká jakýkoli bezbožný šašek proti Boží spravedlnosti .....                                                       | 105        |
| <b>Dodatek .....</b>                                                                                                                                                                                              | <b>109</b> |
| List Anselma z Laonu Heriprandovi, opatu ve Svatém Vavřinci v Liège .....                                                                                                                                         | 109        |